

sliko svojega deda, za katero sem ti dal tolar, da še jedenkrat pogledam v njegovo lice, katerega se še dobro spominjam. A pod mojo težko rokó se zlomi okvir, in iz njega padejo državni papirji, ki so zdaj dvojne vrednosti. Moj ded je brž ko ne tu sem spravil svoj imetek, ter ni nikomur povedal nič o tem. Glej, tako sem v trenotku postal bogat človek! To blagó je po pravici moje, ker zraven je bila tudi oporoka, v katerej sem jaz dedič vsega premoženja, ako bi moj oče nenadoma umrli. Zdaj kupim zopet našo staro hišo, in v dvorano obesim iz spoštovanja do svojega deda to staro sliko. S svojim dobrim očetom ne morem deliti tega blagá, a po tebi, starka, dospél sem do tolikega premoženja, in iz hvaležnosti vzamem te za svojo drugo mater v hišo. Pri meni boš zadnje dni svojega življenja v miru preživel!"

Tako se je tudi zgodilo. Stara Ana je šla z Janezom, katerega so imenovali, kakor njegovega deda „bogatega Svetino.“ Živila je pri njem srečno in zadovoljno do smrti.

Janez je bil mož beseda, spoštoval in pazil je staro Ano kakor da bi mu bila prava mati.

* * *

Zdaj sta že obá na ónem svetu.

Ne imevši nobenega sorodnika, zapustil je Janez v oporoki vse svoje premoženje v pomoč in podporo ubogih otrok svojega ródnega mesta.

Po hrvatski spisala Gabriela Gallova.

Milostinja.

Povest, katero vam hočem povédati, ljubi otroci, slišal sem od neke stare, zeló ubožne žene. Da-si je povest sama ob sebi zeló priprosta, vendar je toliko ganljiva, da vam jo moram povedati.

„Bila sta nekdaj dva brata,“ takó mi je pripovedovala uboga žena. „Starši so jima bili zeló bogati in so jima zapustili obilo premoženja. Starejši brat se je oženil z bogatim dekletom, ki mu je prineslo lepo doto v hišo. A mlajši brat je vzel za ženó siromašno pa pošteno devico, ki je bila polna lepih čednosti in lastnosti. Starejšemu bratu je sreča rasla, imovina se mu je množila, denarji so mu tekli v hišo in on je obogatel zeló. Mlajšemu bratu ni sreča nikoli potrkala na vrata. Delal in trudil se je dan in noč, ali zamán, sreče ni bilo pri njem, in nič boljši ni bil od berača. In zgodilo se je, kar se tolikokrat zgodí. Starejši brat in njegova žena sta se utopila z dušo in telesom v bogastvo. Ali kakor navadno pravimo: kolikor več kdo imá, toliko več si želí, — postala sta obá lákoma, sreč jima je omrzelo do siromakov in prišlo je do tega, da sta še celó pozabila na Bogá.

Mlajši naprótiv brat in njegova žena sta bila res zeló ubožna, a ostala sta vedno pobožna in ponižna, ter sta voljno prenašala svoje siromaštvvo. Pri vsem tem sta bila dobrega in usmiljenega srca, ter sta z vsacim ubožnejšim od sebe rada delila kruh, ki sta ga zasluzila. To sta bila dobra in prava kristjana, ki sta posebno čestila Jezu Kristu, na svetem križi razpetega in s trnjevim vencem venčanega. To sveto znamenje ni bilo daleč od njiju hiše in pod križem so bile zapisane naslednje besede: „Kdor me ljubi, naj zadene svoj križ na rame in naj hodi za menoj!“ — Kadarkoli sta prebrala te besede,

vselej sta bila vesela svojih križev in težav, katere jima je Bog naložil. — Kajti da vam povem, ljubi otroci, križi, ki nam jih je nositi in hoditi za Jezusom, to niso leseni križi, nego vsakovrstne nadloge in težave, ki nas tepo na tem svetu, recimo: siromaštvo, bolezen, nesreča itd.

In mlajši brat izbolí. Za dolgo in dolgo ga je težka bolezen prikovala na posteljo. Siromak, še óno malo, kar je imel, moral je prodati, da poravná troške za zdravila, ki mu jih je bilo treba v bolezni. A kaj mu je začeti zdaj? Necega dne reče ženi, naj gre k bratu in ga prosi za pomoč. In žena gre, kakor jej je rekел mož. Ali njena jetrva in svak je nista sprejela onako prijazno, kakor bi se bilo spodobilo; videti je bilo, da jima ta pohód ni všeč. Oba sta jej jela očitati, kako grdo je, da prosjáči, ter da sta sama kriva svojega uboštva, ker sta poprej, dokler sta še kaj imela, preslabo go spodarila. To in še več drugačia sta jej rekla in jej zeló majhen dar podelila. Domóv prišedši, pripoveduje takój možu, kako slabo je bila pri sorodnikih sprejeta. Nu mož je izgovarjal brata, kakor da bi ne bil toliko kriv, ali ko se za nekoliko dni iz postelje vdigne, napravi se on sam do svojega brata, da bi mu povedal v kolikej stiski da je, in da bi ga sam prosil pomoči. Ko ga je brat ugledal, kateremu je srce že popolnem okamenelo, razjezi se. Ni ga hotel poslušati, nego vrže mu nekoliko krajcarjev, rekoč, da mu naj nikoli več ne stopi čez hišni prag ter ga naj ne nadleguje. — „Zdaj si zopet čvrst in zdrav,“ zareži nad njim neusmiljeni bogatin, „zdaj zopet lehko delaš in si kaj zasluziš.“

Siromak brat ne reče nató niti besedice, ponižen kakor je bil, pobere denar in otide domóv.

„Vzemi ta denar,“ reče doma ženi, „to je zadnji denar, za katerega sem prosil svojega brata. Idi in kupi kruha in vsega, česar je treba, ter napravi prav dobro kosilo, saj bode itak naše zadnje, a jaz grem in pozovem Jezusa Nazarenčana, našega očeta, da pride k nama na kosilo.“

To rekši, gre do svetega znamenja, poklekne pred križem in reče: „Gospod! jaz nisem vreden, da greš pod mojo siromašno streho, nu ipak te prosim, pridi in razveseli nas s svojim pohodom. Res da te nimamo s čim dostojno pogostiti, a ipak te vahim, da prideš k ubožnemu kosilu, saj si tudi ti mene že tolkokrat pustil k svojej mizi.“ — Ko to izreče, vidi se mu, kakor da bi dal Jezus znamenje, da pride. Siromak se ves vesel in presrečen vrne domóv, beseda mu je zastala v grlu, ko je stal pred ženó, in solzé se mu vlijó po licih.

Komaj da še izpregovori in reče ženi: „Jezus, moj sladki Jezus pride na kosilo k ubozemu siromaku, kralj vseh kraljev se hoče ponižati in priti v hišo svojega najmanjšega hlapca. Pospravi in počedi vse po hiši, ljuba moja žena, da bode vse lepo snažno in čedno. Pregnri mizo z najlepšim prtom, da bo bela in sijajna, ter se bo dopalo Gospodu v našej revnej hiši.“

Žena takój pospravi vse po hiši, tako da je bila izba, da-si majhena in ubožna, ipak lepa in snažna.

Predpôludne potrka nekdo na vrata.

Bil je to berač, ki je prosil vbogajme.

„Jaz nimam sama nič, dragi prijatelj,“ odgovori žena, „nu ker je kosilo ravno kuhanlo in akoravno tudi tega ni mnogo, rada vam dam svoj del.“ To

rekši, vzame kruh iz omare in ga odreže kos ubogemu beraču, a v skledico mu dá nekoliko gorkih jedí. Berač povžije, kar mu je dala dobra žena, potem vstane ter pri odhodu blagosloví ubožno hišo.

Minulo je že davno pôludne, a Jezusa ni na kosilo. Zatô gre ubogi brat zopet do križa in moli k Jezusu, da se ga naj usmili. Ali zdaj sliši neki notranji glas, ki mu pravi: „Jaz sem že bil pri tebi na kosilu, dobro si me pogóstil in jaz sem ti blagoslovil hišo.“

Siromak se vrne vesel in zadovoljen domóv. Od veselja mu je srecé igralo. Domóv prišedší, pripoveduje ženi, kaj mu je rekel križani Jezus.

Od tega dné je cvetela sreča v tej hiši. In zakaj? Zatô, ker sta njena zakónska bila ponižnega, krotkega in usmiljenega srca, ter sta od malega, kar sta imela, delila s siromakom še večjim od sebe.

Bogata jetrva je bila zeló lákoma in zavidna. Rada bi bila znala, kako to, da pri teh siromakih vse na jedenkrat tako lepo napreduje, in od kod jima tolika sreča v hišo prihaja. Zatorej ju necega dne obišče in s polnimi usti sladkih besedi vpraša za óno, kar bi bila rada znala.

Ker sta njen svak in jetrva bili pošteni duši, zatorej jej tudi vse odkritosrčno povésta. Rekla sta jej, da sta pozvala Jezusa Nazarénčana k sebi na kosilo, da je dobri in milostiví Gospod prišel in jima pri odhodu hišo blagoslovil.

Lákoma jetrva pripoveduje vse doma móžu, kako se je zgodilo. In reče mu, da naj tudi on gre in pozove Jezusa k sebi v hišo. Jezus jima ne odbije povabila, ker njegovo preblago srecé usliši vsacega, ktor ga kliče v pomôč. Žena ni znala, kako bi hišo dosti lepo nakitila in kako bi dosti bogato kosilo prirédila.

Napovedan dan, ko sta vsa vesela pričakovala svojega gosta, stopi nek prosjak na vrata in prosi za milostinjo. Ali skopi mož in žena mu nista ničesar dala. In ker ubogi prosjak neče, da bi takój šel, nego še jedenkrat zaprósi, popade žena v jezi palico ter ga zapodí iz hiše.

Mož vidèč, da Jezus takó dolgo ne pride, gre tja pod križ, poklekne in takój zapazi, da ima Jezus jedno rano več na glavi. In mož reče Jezusu: „Ali mi nisi obljudil, gospod, da prideš v mojo hišo?“

„In jaz sem bil pri tebi,“ odgovori mu Jezus, „ali vidva me nista sprejela, nego zapodila sta me iz hiše.“

Mož se je tega zeló sramoval. Žalosten in brez vsega dobrega upanja gre v svoj vinograd, da vidi, kaj delajo njegovi težáki (delavci). Ko pride na vécer domóv, najde namesto hiše le kùp pepela. Ogenj se je vnel v hiši, in kmalu je bila vsa hiša in vse bogastvo prah in pepel.

* * *

Glejte otroci! tako dobrí in pravični Bog, naš ljubi oče, že na tem svetu plačuje milostinjo in vsako dobro delo, a ostro kaznuje trdosrčneže, kateri, da-si bogati, ne dadé niti najmanjšega darú ubogemu siromaku, kadar jih prosi. Bodite usmiljeni, kakor je tudi naš Jezus usmiljen, in sreča vam ne izostane. In naj bi vas tudi zadela katera koli nesreča, vsemogoči in predobri Jezus obrnil bo vse na dobro, ker on ne more dopustiti, da bi bilo dobro in plemenito srecé nesrečno.

(Po „Smíju.“)